

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

до законопроекту згідно зі статтею 27 Бюджетного кодексу України

1. Назва законопроекту

Проект Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України (щодо звільнення від оподаткування податком на додану вартість операцій з трансплантації анатомічних матеріалів людині)», внесений народними депутатами України Дмитрієвою О. О., Гетманцевим Д. О. та іншими (реєстр. № 5610 (доопрац.) від 30.06.2021) (далі – законопроект).

2. Завдання законопроекту

Відповідно до пояснювальної записки метою законопроекту є створення в Україні більш сприятливих умов для трансплантації анатомічних матеріалів людині шляхом звільнення від оподаткування податком на додану вартість операцій з надання послуг з організації та надання медичної допомоги із застосуванням трансплантації та здійснення діяльності, пов'язаної з трансплантацією.

3. Оцінка впливу на показники бюджетів

Реалізація положень законопроекту матиме негативний вплив на дохідну частину державного бюджету. Проте ініціаторами законопроекту не надано фінансово-економічних обґрунтувань та розрахунків, зокрема пропозицій щодо внесення змін до законодавчих актів України в частині забезпечення додаткових надходжень до бюджету для досягнення збалансованості бюджету.

4. Вартісна величина впливу на показники бюджетів

Прийняття законопроекту призведе до недонадходження податку на додану вартість до бюджету.

У зв'язку із відсутністю статистичних даних щодо обсягів операцій з надання послуг з організації та надання медичної допомоги із застосуванням трансплантації та здійснення діяльності, пов'язаної з трансплантацією, визначити вартісну величину впливу на дохідну частину бюджету є неможливим.

Водночас у Державному бюджеті України починаючи з 2018 року передбачено бюджетну програму «Реалізація пілотного проекту щодо зміни механізму фінансового забезпечення оперативного лікування з трансплантації органів та інших анатомічних матеріалів» (код 2301550).

У 2018 – 2020 роках розмір коштів за зазначеною бюджетною програмою не змінювався та становив 112 015,3 тис. гривень.

Законом України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» збільшено видатки на трансплантацію органів та тканин більше ніж у 4 рази, що становить 501 964,2 тис. гривень.

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат [58E2D9E7F900307B040000099F72E00B5F09200](#)

Підписувач [Воробей Світлана Іванівна](#)

Дійсний з [31.03.2021 16:25:30](#) по [31.03.2023 16:25:30](#)

Міністерство фінансів України

11310-03-3/24757 від 06.08.2021

5. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді законопроекту у разі його прийняття
Пропозиції щодо додаткового фінансового забезпечення відсутні.

6. Пропозиції щодо відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини

Всупереч нормам статті 27 Бюджетного кодексу України, до законопроекту, прийняття якого призведе до зміни показників бюджету, суб'єктом права законодавчої ініціативи не надано фінансово-економічного обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки).

7. Пропозиції щодо розгляду законопроекту

Законопроектом (реєстр. № 5610 (доопрац.)), який передбачає звільнення від оподаткування податком на додану вартість операцій (підпункт 197.1.5² пункту 197.1 статті 197 Кодексу), виключено норми, які були запропоновані в законопроекті (реєстр. №5610), а саме операції з:

- ввезення на митну територію України гемопоетичних стовбурових клітин для трансплантації;

- постачання послуг із заготовлення (збору), переробки (процесінгу), маркування (кодування), консервування, тестування (перевірки), зберігання, передачі, надання (реалізації) та/або клінічного застосування біологічних зразків, продуктів та/або препаратів пуповинної крові, інших тканин і клітин людини та/або постачання послуг зі збору, оброблення, зберігання пов'язаних з ними даних;

- постачання анатомічних матеріалів суб'єктами господарювання, які мають ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики.

Таким чином законопроект (реєстр. № 5610 (доопрац.)) передбачає звільнення від оподаткування податком на додану вартість операцій з:

- постачання гемопоетичних стовбурових клітин для трансплантації;
- постачання послуг з проведення пошуку, отримання, надання гемопоетичних стовбурових клітин, що здійснюється суб'єктами міжнародного співробітництва у сфері застосування трансплантації анатомічних матеріалів людині;

- постачання медичних послуг з вилучення анатомічних матеріалів у живих донорів, вилучення анатомічних матеріалів у донора-трупа, що здійснюються суб'єктами господарювання, що згідно із законодавством мають право здійснювати таку діяльність, та/або послуг із зберігання і перевезення анатомічних матеріалів людини, призначених для трансплантації, вилучення анатомічних матеріалів у донора-трупа для виготовлення біоімплантів, зберігання і перевезення таких матеріалів, трансплант-координації, а також послуги з надання доступу до інформаційних систем і реєстрів у сфері трансплантації;

- постачання послуг з заготовлення (збору), переробки (процесінгу),

маркування (кодування), консервування, тестування (перевірки), зберігання, передачі, надання (реалізації) та/або клінічного застосування біологічних зразків, продуктів та/або препаратів пуповинної крові, інших тканин і клітин людини та/або постачання послуг зі збору, оброблення, зберігання пов'язаних з ними даних.

Згідно Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Україна взяла на себе зобов'язання здійснити імплементацію директив ЄС, зокрема Директиви Ради 2006/112/ЄС від 28 листопада 2006 року про спільну систему податку на додану вартість (далі – Директива 112), в національне законодавство.

Відповідно до пунктів «с» та «d» статті 132 Директиви 112 держави члени ЄС звільняють від оподаткування податком на додану вартість, зокрема операції з надання медичної допомоги під час здійснення професійної медичної та парамедичної діяльності та операції з постачання людських органів, крові та молока.

Підпунктом 197.1.5 пункту 197.1 статті 197 Кодексу визначено, що операції з постачання послуг з охорони здоров'я закладами охорони здоров'я, що мають ліцензію на постачання таких послуг, а також постачання послуг реабілітаційними установами для осіб з інвалідністю та дітей з інвалідністю, що мають ліцензію на постачання таких послуг відповідно до законодавства звільняються від оподаткування податком на додану вартість.

Оскільки зазначені норми Кодексу лише частково наближені до положень Директиви 112, запропоновані законопроектом (реєстр. № 5610 (доопрац.)) норми дозволять вирішити питання з подальшою адаптацією національного законодавства до положень Директива 112.

Також відповідно до пояснювальної записки до законопроекту (реєстр. № 5610 (доопрац.)) запропоновані зміни дозволять зробити трансплантацію в Україні більш доступною, та забезпечать реалізацію конституційного права людини на життя та охорону здоров'я.

Разом з тим, необхідно зазначити, що норми законопроекту (реєстр. № 5610 (доопрац.)) мають бути чіткими і не дозволяти неоднозначного їх трактування.

Так, з метою чіткої класифікації анатомічних матеріалів (у тому числі гомопоетичних стовбурових клітин для трансплантації) та ідентифікації суб'єктів господарювання (у тому числі суб'єктів міжнародного співробітництва), яким буде надано право постачання на митній території України вказаної продукції, вважаємо за необхідне передбачити у законодавстві чіткий та вичерпний перелік товарів згідно УКТ ЗЕД та послуг згідно з Державним класифікатором продукції та послуг і порядок їх постачання на митній території України. А також передбачити перелік конкретних суб'єктів господарювання, які можуть бути залученими до надання таких послуг.

Необхідно зазначити, що згідно зі статтею 6 Закону України від 17.05.2018 № 2427-VIII «Про застосування трансплантації анатомічних матеріалів людині» (далі – Закон № 2427) організацію та надання медичної допомоги із

застосуванням трансплантації та здійснення діяльності, пов'язаної з трансплантацією, у межах визначених законом повноважень разом із закладами охорони здоров'я можуть здійснювати бюро судово-медичної експертизи та інші суб'єкти господарювання, що здійснюють діяльність, пов'язану з трансплантацією. Зокрема, вони можуть надавати послуги з вилучення анатомічних матеріалів та/або перевезення анатомічних матеріалів людини.

Також в законопроекті необхідно зазначити, що звільняються від оподаткування податком на додану вартість операцій з надання послуг з організації та надання медичної допомоги із застосуванням трансплантації, які фінансуються за рахунок бюджетних коштів.

Водночас норми законопроекту (реєстр. № 5610 (доопрац.)) потребують уточнення в частині виключення можливості застосування запропонованого пільгового режиму оподаткування податком на додану вартість для операцій з постачання стовбурових клітин не за цільовим призначенням (наприклад, для косметичної індустрії).

З огляду на викладене, проект Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України (щодо звільнення від оподаткування податком на додану вартість операцій з трансплантації анатомічних матеріалів людині)», внесений народними депутатами України Дмитрієвою О. О., Гетманцевим Д. О. та іншими (реєстр. № 5610 (доопрац.) від 30.06.2021), підтримується за умови врахування зазначених зауважень.

Заступник Міністра

Світлана ВОРОБЕЙ